

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS – TUESDAY, LAPKRIČIO – NOVEMBER 13, 2012 • Vol. CIII Nr. 134 Kaina 1 dol.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 11-12-12

PERIODICALS

ŠIAME NUMERYJE:



Los Angeles lietuviai paminėjo Pal. Jurgio Matulaičio metus – 5

- Politikams nelygybė nerūpi – 2
- Teisingumo ir valstybės paslapčių sankirta – 3
- Lietuvos Dukterys pagerbė S. Semėnienę – 4
- Cicero lankėsi svečiai iš tėvynės – 5
- Ieško vilties spindulėlių – 6
- „Rupūs miltai“ – ne keiksmazodis – 8, 9
- Trokštu pabuvoti ten... (5) – 9
- Berlynas švenčia 775-ąjį gimtadienį – 10
- Šventadienis – 11

Valiutų santykis
1 USD — 2.72 LT
1 EUR — 3.45 LT

Jaunimo centrui – 55-eri

Čikaga („Draugo“ info) – Sekmadienį, lapkričio 11 d., Jaunimo centre (JC) paminėta jubiliejinė – 55-oji – sukaktis. Į papuoštą salę po šv. Mišių Tėvų jėzuitų koplyčioje rinkosi pokylio svečiai. Vakara pradėjusi aktorė Audrė Budrytė-Nakienė susirinkusiems pristatė garbingus svečius: Lietuvos ir Latvijos jėzuitų provincijolą Gintarą Vitkų, SJ, Lietuvių Fondo valdybos pirmininką Arvydą Tamulį, Lietuvių katalikų spaudos draugijos pirm. Vyta Stanevičių, Draugo fondo pirm. Mariją Remienę, tėvus jėzuitus Antaną Gražulį, SJ, Antaną Saulaitį, JC, Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčios administratorių kun. Jaunių Kelpšą ir kt. Susirinkusius svečius pasveikino ir už Jaunimo centro rėmimą padėkojo JC tarybos pirmininkė Marytė Utz. JC valdybos pirmininkė Neringa Aleksonienė pasidžiaugė JC talkininkais ir rėmėjais, visiems irgi nepagailėdama šiltų padėkos žodžių. N. Aleksonienė vardijo Centre vykstančius renginius – metinę lėšų telkimo vakarienę, Operos pokylį, Ateitininkų Kūčias, ALT'o rengiamą Vasario 16-tos minėjimą, Čiurlionio dailės galerijoje vykstančias parodas, spektaklius, poezijos vakarus, susitikimus su menininkais, Čikagos lituanistinės mokyklos vakaronę ir kiti. Centras suteikia galimybę repetuoti Lietuvių Operai, tautinių šokių kolektyvui „Suktinis“, teatro sambūriui „Žaltvykslė“. Šeštadieniais po pamokų į užsiėmimus renkasi skautai, vyksta jūrų šaulių, klubo „Alatėja“ bei kitų klubų susirinkimai. JC jau daug metų gyvuoja Lituanistikos tyrimo ir studijų centras.



Jubiliejinio pokylio šeimininkai ir svečiai.

Jono Kuprio nuotr.

Centrą ir pokylio svečius pasveikino Lietuvių Fondo, kuris dosniai remia Jaunimo centrą, valdybos pirm. A. Tamulis. Moterų klubo pirm. Irena Dirdienė centro veiklai palaikyti įteikė dosnią pinigine dovaną ir sakė, kad klubo narės, nors ir būdamos garbaus amžiaus, ruošia Priešvelykinius pusryčius, blynų priešpiečius, padeda ruošti kitus renginius, o surinktas lėšas skiria Centro paramai. Sveikinimo kalbą pasakė provincijolas G. Vitkus bei Čikagos lituanistinės mokyklos ir Čiurlionio galerijos direktorė Laima Apanavičienė. Jubiliejinės vakarienės svečiams buvo pristatyta meninė programa – joje dalyvavo Lietuvių Operos choras, tautinių šokių kolektyvas „Suktinis“. Susirinkusius pamaitino „Lithuanian Plaza Bakery and Deli“ darbuotojai (savininkė Vanda Morkūnienė). Vyko loterija, kurią vedė JC valdybos narė Milda Šatienė, laimingųjų pavardės bus vėliau paskelbtos „Drauge“.

B. Obama supažindino amerikiečius su savo planais ekonomikoje

Washington, DC (BNS) – Antrai kadencijai išrinktas Barack Obama lapkričio 9 d. Baltuosiuose rūmuose kreipėsi į amerikiečius su kalba, skirta daugiausia ekonominiams klausimams. Savo kreipimesi į šalies gyventojus daugiausia kalbėjo apie priemones, būtinas siekiant palaikyti JAV ekonomikos augimą ir sumažinti biudžeto deficitą. Prezidentas pranešė apie savo planus didinti mokesčius. „Jeigu mes norime ženkliai sumažinti biudžeto deficitą, turime atsižvelgti tiek į išlaidų mažinimą, tiek į pajamų dydį, o tai reiškia, kad pasiturintiems amerikiečiams teks mokėti šiek tiek daugiau mokesčių“, – sakė jis. Prezidentas teigė, kad mokesčiai nebus didinami studentams, pagyvenusiems asmenims ir vidutinės pajamos gaunančioms šeimoms. Savo kalboje B. Obama pažymėjo esant pasirengęs kompromisui dėl kai kurių biudžeto deficito mažinimo plano detalių, tačiau pabrėžė

kategoriškai nesutinkąs su respublikonų planais, pasisakančiais prieš bet koki mokesčių didinimą.

Be to, jis pareiškė, kad JAV Kongresas, jo nuomone, turėtų patvirtinti įstatymo projektą, kuris leistų išsaugoti viduriniajai klasei vadinamosios „Bush epochos“ mokesčių lengvatas. George W. Bush prezidentavimo metu buvo įvestos lengvatos, kurių galiojimas baigiasi 2012 m. gruodį. B. Obama taip pat pranešė, kad per lapkričio 16 d. numatytą posėdį Baltuosiuose rūmuose jis planuoja aptarti su Kongreso respublikonais ir demokratais vadinamąjį „fiskalinį skardį“, kuris bus sunkiai išvengiamas 2013 m. sausį, kai bus sumažintos valstybės išlaidos ir pasibaigs mokesčių lengvatų galiojimas. Siekdamas išvengti „fiskalinio skardžio“, B. Obama ketina padidinti valstybės biudžeto „lubas“, o tam būtina gauti parlamento sutikimą.

Kanados Lietuvių Bendruomenė mini 60-metį

Toronto (URM info) – Kanados Lietuvių Bendruomenė (LB) mini 60-ies metų veiklos jubiliejų. Ta proga Priskėlimo parapijos patalpose Toronto mieste surengtas šventinis Kanados LB ir Kanados Lietuvių Fondo renginys. Minėjime dalyvavęs Lietuvos ambasadorius Kanadoje Vytautas Žalys Bendruomenės nariams perdavė Seimo pirmininkės Irenos Degutienės ir užsienio reikalų ministro Audroniaus Ažubalio sveikinius ir pabrėžė ilgametę šios organizacijos paramą Lietu-



Kanados LB 60-mečio minėjimo dalyviai (iš k.): Kanados Lietuvių Fondo valdybos pirmininkas Kazimieras Deksnys, Kanados LB Krašto valdybos pirmininkė Joana Kuraitė-Lasienė ir Lietuvos ambasadorius Kanadoje Vytautas Žalys. URM nuotr.

vai, jos aktyvumą bei vidinę darną. Su Kanados LB valdyba V. Žalys aptarė artėjančią Lietuvos pirmininkavimą ES Tarybai, pristatė tuo metu ambasados laukiančius iššūkius ir pakvietė bendruomenę padėti juos įveikti. Viešnagės Toronto mieste metu V. Žalys taip pat lankėsi lituanistinėje Maironio mokykloje, kur susitiko su mokyklos pedagogais ir mokiniais, lietuviškų organizacijų atstovais, aplankė Kanados lietuvių kapines.

DRAUGAS 4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

TELKINIAI

Lemont, IL

Lietuvos Dukterų pietuose pagerbta visuomenininkė S. Semėnienė

NIJOLĖ NAUSĖDIENĖ

Spalio 21 dieną Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje, Lemont, IL, Lietuvos Dukterų draugija (LDD) suruošė metinius iškilmingus pietus. Tą sekmadienį jau nuo ankstyvo ryto valdybos narės dengė stalus, puošė juos rudeninėmis gėlėmis, siekdamos sukurti sielai artimą, šiltą nuotaiką. Čia daug pasitaravo meninę gyslelę turinti LDD valdybos narė Milda Jakštienė. Visas rudenes gėles iš savo darželių paaukėjo gerų darbų rėmėja ir visuomenininkė Baniutė Kronienė. Su savo rūtų šūsniu prisidėjo ir V. Vizgirda.

Užsakymus pietums iš anksto priiminėjo valdybos narės Aldona Rukužiienė ir Milda Jakštienė. Nors pietūs pradėti organizuoti gana anksti, daug kas delsė užsisakyti vietas, todėl nerimauta, kad gal nesusirinks reikiamas žmonių skaičius, kad turėsime nuostolių. Tačiau žmonės neliko abejingi tauriems tikslams, džiugu, kad į LDD metinius pietus susirinko vos ne pilna salė.

...

Renginį atidariusi programos vedėja Nijolė Nausėdienė priminė susirinkusiems, kad draugija nutarė šiuos pietus paskirti LDD pirmosios valdybos narei Stasei Semėnienei. S. Semėnienė LDD nare tapo nuo pat pirmųjų draugijos įkūrimo dienų, kai kun. dr. F. Gureckas 1959 m. subūrė moterų ratelį, į jį įtraukdamas Bridgeport verslininkes A. Gylienę, B. Dikinienę, St. Semėnienę bei kitas. Kun. Gurecko uždegta labdaros liepsna neužgeso, ji liepsnoja iki šiol. Nuo šiol visi draugijos metiniai pietūs bus skirti kuriai nors nusipelnusiai jos sesei. Atsistojimu ir tylos minute prisimintos LDD pasiaukojusios sesės, jau apleidusios šį gyvenimišką traukinį.

Pietuose pirmą kartą dalyvavo naujas Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas, atvykęs su savo vyresnėmis žaviomis dukrelėmis. Pietuose S. Semėnienei atstovavo dukra Nijolė Semėnaitė-Etzwiller ir anūkas Mykolas, lietuviškų tautinių šokių šokėjas, aktyvus Baraboo miestelio, WI lietu-



Prie svečių stalo: Nijolė Semėnaitė, jos sūnus Mykolas, Marija Remienė, Skardupių parapijos kleb. Algirdas Kanapka, Irena Grigaitienė, klebono vairuotojas, LR gen. konsulas Čikagoje Marijus Gudynas, Nijolė Nausėdienė ir konsulo dukrytės.

Baniutės Kronienės nuotr.



LR gen. konsulas Čikagoje
Marijus Gudynas

viškų renginių organizatorius. Tarp garbių svečių buvo Draugo fondo tarybos pirm. Marija Remienė, LDD pirm. Irena Grigaitienė, Skardupių parapijos Lietuvoje klebonas Algirdas Kanapka.

Žodis buvo suteiktas LDD pirm. Irenai Grigaitienei. Pirmininkė pa-

stebėjo, jog visų salėje sėdinčiųjų apsilankymas rodo, kad ne tik yra remiama draugija, bet ir užjaučiamas vargan patekęs artimas. „Ar nesublizga mūsų akyse ašaros, ar nesuspaudžia širdį, išgirdus apie kitų artimų ar net svetimų žmonių nelaimes?, – klausė ji. – Mes norėtume būti motinoms milijonams nelaimingų kūdikių, būti seserimis, dukterimis, bet mūsų tiek mažai, ir mūsų rankos nepasiekia, negali apglėbti daugelio. Tad ir ruošiamės renginius, organizuojame pietus, kad iš tų surinktų lėšų galėtume daugiau padėti tiems, kuriems mūsų pagalba būtinausia.“ I. Grigaitienė nuo visos LDD valdybos St. Semėnienės dukrai Nijolei įteikė žavią orchidėjos gėlę, kad ši perduotų savo mamai.

...

Keletą žodžių apie St. Semėnienę tarė Draugo fondo tarybos pirm. Remienė, kurios draugystė su Semėnienė prasidėjo nuo lagerio laikų.

S. Semėnienė-Lapaitė gimė 1916 m. balandžio 12 d. Irkutske, Sibire. 1921 m. su tėvais grįžo į Lietuvą. 1934 m. baigė Kėdainių gimnaziją. 1934–1938 m. išėjo VDU humanitarinių mokslų fakulteto filologijos skyrių, pagrindu pasirinkusi anglų kalbą. 1938–1939 m. studijas gilino Londone. 1944 m. dirbo vertėja amerikiečių karių dalinių Poesnecke, Bavarijoje. 1945–1947 m. Hanau lietuvių gimnazijoje, kurioje mokėsi M. Remienė, dėstė anglų kalbą. Remienė prisiminė išdidžiai po lagerius vaikščiojusią, visados gerai nusiteikusią blondinę. Jau ten, Vokietijos lageryje, jos buvo visur pilna, ji, kartu su O. Tercijonienė, atstovavo lietuviams Tarptautinėje moterų sąjungoje, vertėjavo.

1948 m. Semėnienė atvyko į JAV, Čikagą, ir tuoj pat prisijungė prie visuomeninio darbo. Rinko BALF'ui aukas, buvo šios organizacijos Čikagos apskrities vicepirmininkė. Priklausė Mokytojų sąjungai, Žurnalistų sąjungai, LDD ir kt. Turėdama žurnalistės gyslelę artimiausiai bendradarbiavo su „Draugu“, rašė daug įvairių straipsnių, nuo 1952–1992 m.

„Draugo“ redakcijoje redagavo „Moterų gyvenimo“ skyrių. Bendradarbiavo ir kituose lietuviškuose laikraščiuose: „Naujienose“, „Lietuvių balse“, „Dirvoje“ ir kt. Nuo 1986 m. Balzeko kultūros muziejaus ryšių su visuomene direktorė, pirmininkavo Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos pagalbiniam dalinui. Priklausyti organizacijai, dar nereikia būti aktyvia visuomenininke, ten reikia dirbti. S. Semėnienė dirbo ir sugebėjo save dalinti kitiems.

Semėnienė laisvai kalba lietuviškai, angliškai, lenkiškai, rusiškai, čekiška, neblogai prancūziškai. Tai jai padeda kelionėse po svetimus kraštus, kurios iki šiol yra jos aistra. Semėnienė apkeliavo ir aprašė 6 žemynus. Jos kelionių aprašymai – įdomūs, vaizdingi, sugebantys skaitytoją nunešti į tuos kraštus. Kelionėse rašytoja visados susitikdavo su įžymesniais to krašto žmonėmis, aprašydavo tuos susitikimus, nepamiršdavo ir to krašto papročių, gyvenimo ir istorijos.

Remienė apgailėstavo, kad Semėnienė pati negalinti dalyvauti pietuose ir papasakoti apie savo veiklą, nueitą gyvenimo kelią. Šiuo metu ji yra prispausta senatvės naštos, o dėl susilpnėjusio regėjimo jai sunku rašyti, tad mes pasigendame jos nuostabių rašinių. Bet Semėnienė dar tvirtai laikosi ir nepasiduoda senatvei. Belieka jai palinkėti ilgų metų, kad ji dar ilgai išliktų šviesos žiburium tarp mūsų.

...

Meninėje dalyje koncertavo buvusi Kauno teatro solistė Vilma Skučienė, jai akompanavo Pal. J. Matulaičio parapijos vargonininkė, choro dirigentė Jūratė Grabliauskienė. Pabaigoje solistė S. Semėnienės garbei užtraukė „Ilgiausių metų“, prie jos prisijungė visi pietų dalyviai.

Po oficialios ir meninės dalies visų laukė skanūs pietūs. Maistą palaimino Skardupių klebonas A. Kanapka, pakvietęs visus dalyvaujančius ne kalbėti malda, bet ją kartu su-

Lietuvos Dukterų draugijos įkūrėjo kun. dr. Felikso Gurecko mintys bei žodžiai virto kelrode žvaigžde.

Seseriškai nuoširdžiai dėkoju jums, jog neužmiršote pastebėti ir paprastą skruzdėlytę, bandžiusią įnešti ir savo triūso mažą dalelytę. Tai buvo lyg malkos įmetimas į sparčiai liepsnojantį jūsų nuostabių darbų laužą.

Lietuvos Dukterys yra širdies apaštalės. O kinai turi labai reikšmingą priežodį: „Geriau viena širdis, negu visos galvos.“ Jūsų pasiaukojanti labdara išpleškė kibirkščių židinius, nuo Kalifornijos ligi Floridos, po penkias Amerikos valstijas, našiai nuvilnydama per platųjį Atlanto vandenyną net ligi pat mūsų Baltijos jūros, paliesdama ir brangiąją mūsų vienintelę tragiškai išgyventą Tėvynę! Garbė jums už tai. Linkiu jums sėkmės, ištvėmės bei kantrybės ir ateityje įpinti įvairiaspalvių žiedų į savo idealios bei unikaliios veiklos vainiką!

Pagarbiai, St. Semėnienė

giedoti, kas jau daroma Lietuvoje.

Po skanių pietų vyko loterija, kurią vedė LDD valdybos narė Militai Lauraitienė kartu su valdybos vicepirmininke Gražina Kazėniene. Pirmąjį laimingąjį bilietuką pakviesta ištraukti N. Semėnaitė.

Loterijai vertingus maisto krepšelius paruošė kiekviena valdybos narė. Atskirai loterijai paaukojo: Petrikonio paveikslą – Rasa Dirkiėnė, Dalia Ancevičienė savo tapybos paveikslą, „Racine Bakery” – tortą, Sofija Jelionienė – servizą, maisto krepšį – Jūratė Jurkuvienė, laikraš-

čiai „Draugas” ir „Amerikos lietuvis” – pusės metų prenumeratą, medžio inkrustraciją – Marytė Saliklienė, 2 linines puošnias staltieses – Valerija Krasauskienė, Kauno vaizdų koliažą – E. Barškėtienė, šakotį, aplietą šokoladu, – Baniutė Kronienė. Ačiū joms.

Motina Teresė ragino: „Pagelbėkit mažais veiksmais, bet viską darykite su didele meile.” Tad dar kartą ačiū visiems už meilę, kuri mus paskatins dar labiau dirbti. Dėkojame visiems atsilankiusiems, aukotojams, parėmusiems.

Los Angeles, CA

Paminėjome Pal. Jurgio Matulaičio metus



Inos Petokienės nuotraukos.

VITALIJA VIRBUKIENĖ

Spalio 7 dienos sekmadienio rytmetys Los Angeles lietuvių parapijoje kaip įprastai prasidėjo šv. Mišiomis Šv. Kazimiero bažnyčioje. Mišias pradėjo Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokiniai procesija, pasipuošę tautiniais drabužiais. Šv. Mišias laikė svečiai iš Lietuvos: kunigai Virginijus Birjotas, Virginijus Gražulevičius, Remigijus Butkevičius, Virgilijus Balnys (klebono kun. Tomo Karanausko kurso draugai), Alionidas Budrius ir mūsų parapijos klebonas kun. Tomas Karanauskas.

Šiuos metus Lietuvos ganytojai yra paskelbę Palaimintojo Jurgio Matulaičio metais. Dar šių metų sausio mėnesį, minint 85-ąsias metines nuo Jurgio Matulaičio mirties ir 25 metų nuo jo pakėlimo į altoriaus garbę, Los Angeles Ateitininkai surengė susitikimą su sese Ignė. Sesė Ignė labai gražiai pristatė pal. Jurgį Ma-

tulaitį ir jo atliktus darbus Marytės ir Robert Newson rezidencijoje ir parapijos salėje, o mokiniams ir mokinių tėveliams – mokykloje.

Šios sekmadieninės Mišios apvainikavo visus metus, skirtus Pal. J. Matulaičiui. Kun. Gražulevičius savo pamoksle trumpai prisiminė Pal. Matulaičio gyvenimą, jo šūkį „Nugalėk blogį gerumu”, pasidžiaugė mūsų visų gražiais užmojais ir darbais, esant taip toli nuo tėvynės Lietuvos.

Po Mišių visi parapijiečiai ir svečiai rinkosi į „Lietuvių dieną” festivalį, kur antros dienos pasirodymus pradėjo Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos šokėjai. Buvo galima mėgautis lietuvišku maistu, gėrimais, pasiklausyti atlikėjų, susitikti senus gerus draugus. O festivalio programos staigmena – svečių kunigų pasirodymas su dainomis ant scenos.

Vitalija Virbukienė – Los Angeles Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokytoja.

Cicero, IL

Apsilankė svečiai iš tėvynės



Žurnalistas Vidmantas Valiušaitis kalba Cicero lietuviams.

EDVARDAS ŠULAITIS

Lapkričio 4 d. po šv. Mišių Šv. Antano bažnyčioje, kurias atnašavo kun. dr. Kęstutis Trimakas ir svečias iš Lietuvos kun. Paulius Rudinskas, OP, nemažai tautiečių susirinko į kavutės kambarį. Čia apsilankė ir kiti svečiai iš tėvynės – žurnalistas Vidmantas Valiušaitis ir filmų režisierius Algis Kuzminskas.

Daugiausia tautiečių susitikime kalbėjo Dominikonų ordino kunigas P. Rudinskas, dar nespėjęs Amerikoje apšilti kojų ir nežinantis, kur galės prisiglausti. Ciceriečiai kalbino jį pasilikti Cicero, o kavutės kambario vadovės Mėta Gabalienė ir Jonė Bobinienė, norėdamos svečią „papirkti”, kunigui įteikė pinigine dovaną. Tačiau kun. Rudinskas sakė turintis ir daugiau pasiūlymų – iš lietuvių ir nelietuvių, o kur jis „nutūps”, paaiškės artimiausiu metu.

Kun. Rudinskas, kuris jau anksčiau yra gyvenęs Amerikoje bei kitose šalyse, susirinkusiems papasakojo apie save ir savo darbus. Svečias mano, kad yra galimybių jam dirbti pastoracinį darbą Čikagos apylinkėse.

Ciceriečiams taip pat buvo pristatyti žurnalistas V. Valiušaitis bei filmų režisierius A. Kuzminskas. Svečiai iš Lietuvos Čikagoje lankosi, norėdami sukurti filmą apie garsų Cicero gydytoją dr. Petrą Kisielių. Tai jie žadėjo pradėti įgyvendinti artimiausiomis dienomis, apklausinėdami žmones, kurie artimai pažinojo jau amžinybėn iškėliavusį mediką ir visuomenės veikėją. Kitais metais apie šį garsųjį Cicero lietuvį turėtų pasirodyti knyga ir filmas.

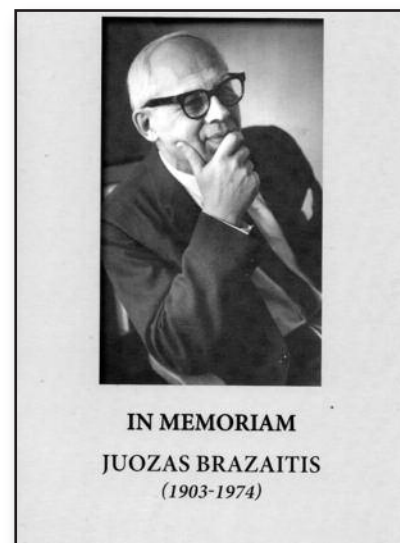
A. Kuzminskas yra sukūręs nemažai dokumentinių juostų, tarp jų – ir filmą apie literatūros istoriką, kritiką bei visuomenės veikėją Juozą Brazaitį (iki 1944 metų – Ambrzevičius). Šis vyras buvo vienas iš Birželio sukilimo 1941 m. organizatorių, paskirtas Lietuvos laikinosios vyriausybės švietimo ministru; ėjo ir ministro pirmininko pareigas. Jo vadovaujama vyriausybė siekė atkurti Lietuvos Nepriklausomybę, bet vokiečių valdžia šią jos veiklą nutraukė.

Vėliau susitikimo dalyviai perėjo į didžiąją salę, kur ruošiasi filmo apie A. Brazaitį peržiūrai. Deja, atsivežtas filmas buvo nepritaikytas čionykščiam televizoriui, tad, kad ir kiek besistengta, filmo parodyti nepavyko. Prastai gausiai susirinkę žiūrovai girdėjo ir kalbėjusį žurnalistą V. Valiušaitį, mat salėje nebuvo mikrofono. Pranešta, kad filmas bus rodomas Balzeko lietuvių kultūros muziejuje.

V. Valiušaitis įteikė ir neseniai jo parašytą apybraižą apie Juozą Brazaitį. Kai kurie Cicero gyventojai turėjo progą kitą dieną su svečiais pasidalinti atsiminimais apie a. a. dr. P. Kisielių, dalis tų pokalbių bus panaudoti filme.



Į Cicero, Šv. Antano parapiją atvykęs svečias, kun. Paulius Rudinskas, OP, kalbasi su Birute Zalatoriene. Jono Kuprio nuotraukos.



V. Valiušaičio išleistas knygelės apie a. a. Juozą Brazaitį viršelis.

**ERIKA**

Erikai 10 metų. Ji lanko Klovainių pagrindinės mokyklos lavinamąją klasę. Jos mėgstamiausi dalykai yra knygučių vartymas, piešimas, spalvinimas. Labai patinka vaikščioti po parduotuves, stebėti aplinką, mėgsta sėdėti viena, tyrinėti aplinką. Vasarą daug laiko praleidžia lauke. Ji gyvena su abiem tėvais. Šeimoje Erika vyriausia iš vaikų, tai su mažaisiais žaidžia įvairius žaidimus. Mergaitė labai lėta, rami, nekalba, tačiau daug šypsosi. Ji turi visišką negalią, todėl jai reikalinga pastovi priežiūra. Šeima gyvena dviejų kambarių bute. Butas be patogumų, didžiulė problema yra vaikų maudymas (be Erikos yra dar 2 mažamečiai vaikai). Mama nedirba, prižiūri vaikus, tėtis dirba viešuosius darbus.

**MANTAS**

Mantui 7 metai, jis lanko Telšių rajono vaikų su negalia centrą. Vaikas domisi žaislais ir priemonėmis, kuriomis galima judėti. Domina suaugusiųjų veikla, mėgsta joje dalyvauti. Nenoriai užsiima veikla, kuri reikalauja dėmesio, susikaupimo. Vaikas mėgsta muziką. Mantas labai malonus, dažnai šypsosi. Draugiškas su vaikais, paslaugus bendraudamas su suaugusiais.

Mantas serga cerebriniu paralyžiumi, yra riboti kairės kūno pusės judesiai. Mama išsituokusi su vaikų tėvu, augina 5 vaikus nuo 14 iki 2 metų amžiaus.

**GEDVYDAS**

Gedvydui – 13 metų. Jis lanko Plungės specialiąją mokyklą, specialiųjų poreikių lavinamąją klasę. Jo pomėgis – įvairūs barškalai, grojantys žaisliniai instrumentai, skleidžiantys įvairius garsus. Jis yra užsidaręs, nebendruojantis, mėgsta būti vienas. Berniukas nuo pat gimimo yra neįgalus. Jam nustatytas autizmas. Jis auga su mama. Tėvas su vaiku beveik nebendruoja.



Įeško vilties spindulėlių

Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“ kviečia ištiesti pagalbos ranką vargingai gyvenančiam vaikučiui Lietuvoje – tapti vaiko rėmėju. Rėmėjas gauna vaiko adresą, nuotrauką, jei nori, gali su vaiku (šeima) susirašinėti, bet tai nebūtina. Kviečiame išsirinkti du vaikelius, jei pirmasis jau būtų gavęs rėmėją.

Auka konkrečiam vaikui paremti per metus – 360 dol. (30 dol. per mėnesį). Metinė auka atsiunčiama iš karto arba dalimis. Nuo mokesčių nurašomą auką siųsti: „Saulutė“ arba „Sunlight Orphan Aid“, 414 Freehauf St., Lemont, Illinois 60439. Tel. pasiteirauti: (630) 243-7275 arba (630) 243-6435.

**MINDAUGAS**

Mindaugui yra 7 metai, lanko spec. darželį „Dobilėlis“. Berniukas labiausiai domisi šokiais, grojimu muzikos instrumentu, eilėraščių deklamavimu. Šoka padedamas muzikos mokytojo ar auklėtojo. Groja su gitara, pianinu, elektriniais žaislais, jam labai patinka įvairūs garsai (groja be natų).

Berniukui nuo gimimo vėlavo raida. Nuo 3 metų nustatytas vidutinis neįgalumas, diagnozė – įvairiapusis raidos sutrikimas, protinis atsilikimas, autizmas.

**AUSTĖJA**

Austėjai yra 9 metai, lanko Šakių darželio „Berželis“ lavinamąją klasę. Mergaitė domisi muzika, mielai jos klauso. Jai patinka vartyti knygeles su paveikslėliais, mielai klauso pasakėlių, supranta jų esmę, kartais bando savaip jas papasakoti. Patinka spalvinti spalvinimo knygutes, bando piešti. Domisi vaikiškais animaciniais filmukais. Mergaitė draugiška, nekonfliktiška kitų atžvilgiu, ištverminga, mėgsta keliauti. Savo emocijas išreiškia judesiais, rankytėmis. Geba pati pavalgyti, pradėjo vaikščioti laikydamasi, tačiau nekalba. Austėjai pripažinta visiška negalia. Reikalinga piniginė parama.

**MATAS**

Matui yra 16 metų, jis lanko Šiaulių specialaus ugdymo centro lavinamąją klasę. Mėgsta muzikos, dailės pamokas, kompiuterinius užsiėmimus, užklasines išvykas į gamtą, teatrą, kiną. Berniukui patinka žiūrėti krepšinio rungtynes, šokių ir muzikines laidas, meninius ir animacinius filmus, patinka vandens procedūros. Mėgsta piešti (mama vedžioja jo ranką). Mato sveikata silpna: nekalba, pastovus seilėtekis, nestovi, sėdi tik saugiai fiksuotas diržais, pats naktimis neapsiverčia, tenka vartyti. Jam reikalinga kasdienė slauga – priežiūra (24 val. per parą).

Mato tėvas miręs, jis su mama gyvena pas močiutę trijų kambarių bute. Reikalinga finansinė (spec. technikos, būtent pritaikymo, trumpalaikės priežiūros) pagalba.

**NOJUS**

Nojui 6 metai, jis lanko spec. lopšėlį – darželį „Dobilėlis“. Berniukas mėgsta dainuoti grojant muzikai, piešti, žiūrėti animacinius filmukus, dėl jo hiperaktyvumo negali ilgam sukaupti dėmesio. Nojus būna labai malonus, draugiškas.

Nojui nuo gimimo nustatytas mišrus vystymosi sutrikimas su lengva proto negalia, specialistai įtaria atalaksinį cerebralinį paralyžį.

**AUSTĖJA**

Austėjai 12 metų, ji lanko Kauno Kovo 11-osios vidurinės mokyklos lavinamąją klasę. Mergaitė labiausiai patinka muzika, nori groti gitara. Dainuoja pagal savo supratimą, šoka. Mėgsta piešti, piešiniai kasmet keičiasi. Labai nori mokytis plaukti, bet nėra finansinių galimybių. Austėjai nustatytas Dauno sindromas. Pripažinta sunki negalia. Reikalinga bet kokia pagalba. Mergaitės tėvai išsiskyrę 2003 m. Mama su dukra gyvena 2 kambarių bute.

**RAMINTA**

Ramintai yra 14 metų, lanko Panevėžio specialiąją mokyklą, 7 klasę. Mėgstami dalykai dailė, muzika. Mergaitė patinka piešti. Domisi lipdymu iš molio, darbelius atlieka iki galo, būna labai patenkinta.

Šeimoje 3 vaikai, visi gyvena kartu 2 kambarių bute be patogumų (nėra vandentiekio, kanalizacijos, šildymas – kietu kuru).

**LINAS**

Linui yra 10 metų, jis lanko Lapių pagrindinės mokyklos specialiąją klasę. Patinka žaisti kamuoliu, mėgsta maudytis ežere, nori išmokyti plaukti. Klausosi muzikos, pats bando pritarti. Berniukas renka modelines mašinytes, valdomos pultu jį ypač džiugina. Patinka dėlioti didesnes dėliones, žaisti kompiuteriu bei važinėti dviračiu.

Šeima gyvena 4 kambarių name. Dviejuose kambariuose gyvena mama su 2 neįgaliais sūnumis, kituose gyvena seneliai ir sesuo su dukra.

SVEIKATA

„Rupūs miltai“ – ne keiksmožodis

Keiksmožodis „Rupūs miltai“ buvo gana populiarus tais laikais, kai rupi ruginė duona buvo kasdienis valgis ant lietuvių stalo, nes baltu pyragu mūsų protėviai dažnai pasidžiaugdavo tik švenčių dienomis.

Šiandien mes, prisiskaitę įvairiausių pamokymų, mielai renkames duoną su grūdais, kartais net nesuprasdami, kokia turi būti „grūdėta“ duona. Iš tikrųjų, kai sakoma, kad su grūdais duona yra sveikesnė, omenyje turima rupių ar viso grūdo miltų duona, kurioje yra sveikų kviečių ar rugių grūdų. Visi kiti grūdai ir sėklos: saulėgrąžos, linų sėmenys, sezamas, moliūgų sėklos – taip pat yra puikus duonos paskaninimas ir suteikia organizmui nesočiųjų riebalų. Taigi „rupūs miltai“ šiandien tikrai jau ne keiksmožodis, o daugelio trokštamas maisto produktas.

Kad duona neišeitų iš namų

Seniau lietuviai labai gerbė duoną, net stebuklingų galių jai suteikdavo, tokių kaip stiprybės sugražinimas. Moterys mediniame kubile, pridengtame drobule, kruopščiai brandindavo duonos raugą iš miltų ir vandens, po keletą parų saugodavo jį kaip didžiausią turtą, niekam jo net neskolindavo ir neduodavo.

Su duona susiję ir įvairūs pranašingi ženklai ir prietarai. Buvo manoma, kad duonos kepalėlis ar net jos trupinys – tai žmogaus likimas, todėl negalima išmesti duonos, palikti nesuvalgyto gabalėlio ant stalo, imti paskutinės riekės, jei jos niekas nepasiūlė. Bet jei duonos buvo siūloma – atsakyti nevalia.

Kad lietuviai duoną nepaprastai gerbė, rodo mūsų tautos pasaulėžiūra, tikėjimas, papročiai, apeigos. Visoje Lietuvoje dar neseniai buvo gyvas paprotys: nukritusį ant žemės duonos gabalėlį žmonės pagarbiai pakeldavo, pabučiuodavo ir suvalgydavo. Žmonės manė, kad taip duonos atsiprašius, ji neįksiant ir neišeisianti iš namų.

Duona sutinkame garbingus svečius

Garbingi svečiai Lietuvoje nuo seno sutinkami su duona ir druska. Šiandien tai dažniausia kepalas duonos ir žiupsnelis druskos. Istorikai teigia, kad senovėje svečius sutikdavo su dviem mažomis riekėmis duonos ir žiupsneliu druskos. Jei kada turėsite galimybę pažiūrėti dokumentinį filmą apie Lietuvos prezidento Antano Smetonos kelionę po Lietuvą 1927 metais, įsitikinsite, kad jį sutikdavo su keliomis riekėmis duonos ir druska. Pasitikimas su visu kepalėliu duonos – sovietinių metų mada, kada net duonos kartais trūkdavo.

Duona – mūsų gyvenimo maistas ir vaistas

Rašoma, kad duona pasaulyje kepama jau daugiau kaip 15,000 metų. Priešistoriniais laikais šis produktas buvo visai kitoks – tiesiog iš grūdų masės iškeptas kietas gabalas. Senovės Egipte prieš 5–6 tūkst. metų išmoka raugti ir tokiu būdu kildinti tešlą. Taigi duona tapo įvairesnė. Bėgant metams, žmonės duonos kepimą tobulino, bet vis dėlto iš esmės ji mažai pakito. Duona buvo ir liko vertybė, dažnai lyginama su gyvenimo esme.

Grūdiniai produktai, duona ir jos gaminiai – viena svarbiausių sveiko maitinimosi dalių. Pagal pasaulio specialistų patarimus, šie produktai turėtų būti valgomi net kelis kartus per dieną. Anot prof. Rimanto Stuko, duona – vienas pagrindinių angliavandenių šaltinių, tačiau duona duonai nelygu: „Vertingiausia yra rupių miltų duona, nes joje daugiau skai-



dulinių medžiagų, B grupės vitaminų. Taip pat naudinga selenomis, įvairiomis sėklomis ir grūdais praturtinta duona.”

Sveiko maitinimosi šalininkai jums bematant įvardys gerąsias duonos savybes: ji gerina virškinimą, joje yra B ir E grupės vitaminų, daug mikroelementų. Gydytojai pataria, kad, norėdami apsaugoti nuo žarnyno vėžio, valgytumėte duonos pluteles. Mokslininkai išsiaiškino, kad antioksidantas, kuris išsiskiria duonos kepimo proceso metu, saugo nuo kai kurių organizmo pakitimų, dėl kurių gali išsivystyti vėžys. Šis antioksidantas žmogui būtinas kasdien.

Ar sveika, jei tunkame?

Nemažai mano draugių vengia duonos, nes yra įsitikinusios, kad nuo duonos jos tunka. Daugelis mūsų mėgstame duoną, todėl dažnai nejuociomis jos suvartojame gerokai per daug. Jei negali gyventi be sumuštinių – ką gi, valgyk, tik ne daugiau kaip dvi riekėles. Juk iš tikrųjų tukina ne pati duona, bet jos kiekis, kurį sunku kontroliuoti. „Riekelė“ – labai netikslus matas. Ji gali būti ilgesnė ar trumpesnė – nelygu kepalas plotis. Be to, kartais nejuociomis patys save apgaudinėjame, atsiriekdami daug storių, nei reikėtų.

Nuo seno kai kuriuos patiekalus – sriubą, salotą – esame įpratę valgyti su duona, tačiau jos nelaikome atskiru patiekalu ir, skaičiuodami kalorijas, apie ją paprasčiausiai pamirštame. Kavinių padavėjai pintinėle su duona ir bandelėmis ant stalo dažnai pastato ir neprašomi, o mes išalkę tą pintinėle labai greitai ištuštiname. Giriamės suvalgiusios nekaloringų salotų ar daržovių sriubos, tačiau net neminime prieš tai sukramsnojusios kelias minkštas bandeles. Praalkę dažnai sukertame kokį sumuštinių, kurio irgi nelaikome tikru maistu. O juk ruošdamos sumuštinius duoną dar aptepame sviestu, klojame riebaus sūrio ar dešros, taigi kalorijų susidaro ištis daug. Tad nuo ko iš tikrųjų tunkame?



O kaip šiandien?

Šių dienų sveikos duonos įvaizdis yra labai pasikeitęs, nes duonos kepyklos, siekdamos didesnio pelno, kartais duoną paverčia chemijos ir nuodų talpykla: kepimui naudojamos sintetinės rūgštys, įvairūs raugų pakaitalai, dirbtiniai emulsikliai bei antioksidantai. Duonos pardavimai visame pasaulyje stipriai mažėja – ir ne tik todėl, kad žmonės vengia chemikalų, bet ir dėl nepagrįstos viršsvorio baimės ar javų kylančių kainų.

Lietuvoje buvo atlikta nemažai apklausų, kurių metu nustatyta, kad šiandien šalyje sveika duona laikoma ta, kurioje nėra dirbtinių konservantų ir kitų priedų. Didelė dalis apklausoje dalyvavusių žmonių nurodė, kad sveika atrodo duona su grūdais bei duona, iškepta su pilno grūdo miltais. Tyrimai taip pat atskleidė, kad, pirkdami duonos gaminius, etiketę ant pakuotės skaito tik 40 proc. duonos vartotojų. Beveik pusė jų tai daro parduotuvėje, likusi dalis – namuose. „Deja, tyrinėjant Lietuvos gyventojų mitybą buvo nustatyta, kad pagrindiniai kriterijai, renkantis maisto produktus, yra kaina ir skonis, o poveikis sveikatai yra tik trečioje vietoje. Tad nenuostabu, kodėl žmonių, skaitančių etiketes, skaičius yra gana nedidelis“, – svarstė prof. Stukas.

Duonkepiai varžosi ne tik kaina

Šiandien Lietuvoje duoną kepa net 4 stambios ir 241 smulkios bei vidutinės kepyklos, kurioms varžytis tikrai nelengva. Kaip mes begirtume sveiką maistą, vis tiek pirkėjai pirmiausia rinksis duoną pagal kainą ir skonį, o tik paskui pagal jos sveikatingumą. Apie sveikatą susimąstome dažnai tik tada, kada būna gerokai per vėlu.

Jei, priėjęs prie duonos lentynos, pabaksnoji duoną, ir tavo pirštas išminga į purios duonos kepalą, paskaityk produktų sudėties lentelę, nes dažniausia duonai purumo suteikia į ją socialiai prikrauti chemikalai. Tuo tarpu savo sveikatą besirūpinantys žmonės vis mažiau ieško minkštų duonų, didžiulių baltų batonų bei pyragų, o daugiau perka sveikesnius produktus.

Juoda duona – sveikas maistas

Džiugu, kad Lietuvoje vis daugiau kepyklų, kepančių sveiką duoną. „Biržų duonos“ duonkepiai pradėjo kurti sveikų produktų liniją, bendradarbiaudami su Vokietijos bendrove, kuri specializuojasi sveikos mitybos srityje ir yra atlikusi nemažai mokslinių tyrimų. Vokiečių padedami „Biržų duona“ pradėjo kepti ekologišką duoną, duoną be mielių, duoną su grūdais, saulėgrąžomis, tik ruginę duoną ir panašiai.

Įmonė kasmet keičia savo pasiūlą, atsižvelgdama į kintančius pirkėjų poreikius, kurių krepšelyje vis daugiau vietos užima ruginė duona. „Biržų duona“ savo kepinus šiandien eksportuoja į JAV, Ispaniją, Angliją, Australiją. Biržiečiai turi įrangą smūginiam šaldymui, kada šviežia duona užšaldoma – 40 C temperatūroje, todėl atšildyta duona atgauna visas šviežios duonos savybes. Į užsienio šalis, tarp jų ir į Ameriką, vežama tik tokiu būdu užšaldyta duona. Biržiečiai nuolat dalyvauja įvairiose pasaulinėse parodose, kur jų duonos kokybę patraukia ne vieno pirkėjo dėmesį.

Šiuo metu mūsų bendrovė „Food Depot International“ Amerikos parduotuvėms tiekia „Biržų duonos“ kepykloje keptas „Senolių“ (100 proc. ruginę duoną), duoną be mielių, duoną

Nukelta į 9 psl.

Trokštu pabuvoti ten, kur vargo seneliai ir proseneliai

Eglė Česnakavičiūtė

5

Palikome šią vietą labai greitai. Mano galvoje vis dar sukosi įvairūs vaizdiniai. Netgi tupédama toje žolėmis apžėlusioje duobėje negalėjau suvokti, kaip greitai gamta ryja istoriją. Prieš 60 metų čia buvo puikiai įrengtas bunkeris. Tvirtos sienos, mediniai gultai, stalelis, liktarna, žibalinė lempa, spausdinimo mašinėlė... Dabar tai tik dauba, kurios gali ir nepastebėti. Tačiau kapodama gilią visą slepiančių paparčių šaknis lyg ir mačiau, kaip čia virė gyvenimas, kaip čia kovo mėnesį buvo nušautas nieko neįtariantis miegantis partizanas. Iš tiesų jis buvo ne tik laisvės kovotojas, bet ir žiemos nugalėtojas – išgyveno visą šaltąjį laikotarpį požeminiame bunkeryje, ir tik sulaukęs pavasario buvo nušautas. Kaskart, kai tik pabandau įsivaizduoti žiemos bunkeryje, net šurpas nukrečia.

Toliau kelias vedė per nebe toki tankų mišką. Iš jo išėjome į pievą, į kurią įžengdama vos neužkliuvau už beveik nematomos virvelės.

Priėjome kažkokį ūkį. Iš gyvenamojo namelio išėjo senelis, su kuriuo susipažinome. Ponas Andrius sakė matęs partizanines kovas ir kaimynų trėmimus. Labiausiai man įsiminė pasakojimas, kad naktį jis grodavęs partizanams, o dieną – kaime budintiems sribams. Prieš akis iškilo partizanas Kariūnas, kurio bunkerį tvarkiau dar visai neseniai. Kažkodėl mačiau jį sėdintį šalia to senelio ir linuojančio į armonikos ritmą. Šiaubas... Dar ir dabar mums visa tai sunku suvokti. Šie žmonės, liudijantys tragišką pokarį Lietuvoje, yra aukso vertės. Dažnai pagalvoju, kad mano vaikai jau nebeįsigirs tokių pasakojimų iš senuko lūpų. Tada labai susigraudinau. Užplūdo noras apkabinti guviai pasakojantį Andrių, bet išgirdau Arnoldą, žygio vadą, jau sakant jam, kad nebeturim laiko ir turim skubėti. Tad tik paspaudžiau jam ranką, palinkėjau sveikatos ir ilgų metų. Gal pavyks kada nors dar pas jį grįžti ir išgirsti daugiau... Galvoje maišėsi džiaugsmas jį radus ir didelė užuojauta bei graudulys.

Praėjus šią gyvenvietę, kurios pavadinimo niekas nežinojo, o ir užrašyta nebuvo, mūsų kelias vėl pasuko į gūdų lapuočių mišką. Eidama meldžiau Dievo, kad spėčiau dar kada nors pamatyti tą senelį gyvą. Mano mintis nutraukė Vytas, kuris bandė patogiau suimti jam pavestą nešti penkialitrių vandens butelį tai kaire, tai dešine ranka. Pasiūliau prikabinti prie kuprinės centrinės dalies. Rišau eidama, kad tik neatsiliktume. Tačiau po keleto metrų jam pasirodė nelabai patogiu ir paprašė, kad atiščiau ir gražinčiau butelį į rankas.

Dar nesustojus pietums supratau, jog negalima atsilikti nuo vado net per 20 žmonių. Tankiuose krūmynuose nematai jau 5 metrai prieš tave einančio draugo. Tuo tarpu, net matydamos, tarkime, 4 prieš save einančius žmones, niekad nežinai, ar dar toliau einantis nėra atsilikęs nuo pirmųjų ir ar neveda neteisinga kryptim. Visą žygį stengiausi laikytis priekyje. Čia daug plusų: visada girdi nors ir negarsiai pranešamus vado



planus; eini be jokios baimės atsilikti; kai vadui paskambina, jog galas atsilikto, mes gauname keletą minučių prisėdus pailsėti, kol nutrūkusi gyvates uodega mus pasiveja. Tuo tarpu pabaigoje einantys negalėdavo nė minutės atsikvėpti – tik pamatęs juos, vadas stodavosi ir greitu tempu imdavo žygiuoti, lyg norėdamas atsigriebti už sugaištas kelias minutes jų laukiant.

Priėjome pelkę. Palei kraštus augo daugybė žolių, o tolyn driekėsi tamsus nepermatomas vanduo. Vėl visi mintyse ėmė šauktis mūsų tiltų inžinieriaus. Vis dėlto buvo nuspręsta bristi. Pirmieji pasiraitojo kelnes virš kelių ir, nešini kuprinėmis bei bandydami gylį lazdomis, perėjo pusę pelkės. Maždaug pusiaukelėje buvo sekuma ir vėl žolynų kupstai. Kiti, pamatę, jog pirmiesiems pasisekė, narsiai pasileido į vandenį ir jau buvo belipą į tą sekumą, kai pastebėjo kažką, kas jiems nepatiko. Pirmieji žygeiviai, pradėję antrąją pelkės atkarpą greitai suprato, kad ji gilesnė ir jau buvo sušlapę kelnes iki pat užpakalių, bet jau nebeturėjo kur trauktis, todėl jiems teko iki galo taip ir nubristi. Tuo tarpu sekumoje susispaudę žygio dalyviai ėmė svirduliuodami ir vieni kitų laikydamiesi nusimovinėti kelnes.

Bus daugiau

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Apsilankykite
„Draugo“
internetinėje
svetainėje

www.draugas.org

„Rupūs miltai“ – ne keiksmazodis

Atkelta iš 8 psl.

su saulėgražomis, duonas „Liliputas“, „Borodino“, ruginę-kvietinę bei kitas duonas.

Visai neseniai „Walgreen's“ paroduodamiems be receptų vaistams išleisdavau apie 50 dol. per mėnesį. Vėliau gerokai pagerinau savo mitybą, valgydama gal ir brangesnį, tačiau sveikesnį maistą. Ilgainiui „Walgreen's“ vaistų galėjau visiškai atsakyti. Vieną dieną paskaičiavusi įsitikinau, kad, pirkdama sveikesnį

maistą, aš ne tik geriau jaučiuosi, bet ir sutaupau nemažai pinigų, nes vaisčiai Amerikoje dažnai kainuoja daugiau negu pats geriausias maistas.

Kiek įvairiausių patiekalų besipuikuotų ant mūsų stalo, be duonos – jis tuščias. Tai maistas, kurio negalima niekuo pakeisti. Tegu jis būna ne tik skanus, bet ir sveikas.

Paruošė Angelė Kavakienė, bendrovės „Food Depot International“ prezidentė.

ATLANTIC Express Corp.

Siuntinių pristatymas lėktuvu bei laivu į Lietuvą, Latviją ir Estiją

- Automobilių gabenimas į visas pasaulio šalis.
- Asmens turto perkraustymas.
- Automobilių pirkimas iš visų JAV aukcionų.
Tel: 708-599-9680

- Siuntinių paėmimas iš namų:
Tel: 630-774-2136

Primename, kad šiuo metu surinkinėjame Kalėdinius siuntinius.

Linkime šiltu ir malonių švenčių!

Siuntinių surinkimo vietos:

Atlantic Express Chicago,
2719 W. 71 St.,
Chicago,
IL 60629
Tel: 773-434-7919

Lithuanian Plaza,
9921 S. Roberts Rd.,
Palos Hills,
IL 60465
Tel: 708-599-9866

Kunigaiksciu Uzeiga,
6312 S. Harlem Ave,
Summit,
IL 60501
Tel: 708-594-5622

Balalaika Mundelein,
368 Townline Rd.,
Mundelein,
IL 60060
Tel: 847-566-6660

Bociu Mene,
14911 127th St.,
Lemont,
IL 60439
(Dirba tik savaitgaliais)

Old Vilnius Café,
2601 75th St. Suite B,
Darien,
IL 60561
Tel: 630-324-6811

Rūta,
6551 South Cass Ave.,
Westmont,
IL 60559
Tel: 630-964-7882

Always With Flowers,
1138 B S. State St.,
Lemont,
IL 60439
Tel: 630-257-0339

Balalaika Wheeling,
259 E. Dundee Rd.,
Wheeling,
IL 60090
Tel: 847-520-7777

Eurus Deli,
22 W. 535 Butterfield Rd.,
Glen Ellyn,
IL 60137
Tel: 630-469-4290

Berlynas įspūdingai atšventė 775-ąją gimtadienį

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Paskutinįjį spalio sekmadienį Vokietijos sostinė Berlynas įspūdingai atšventė 775-ąsias įkūrimo metines. Būtent 1237 metų spalio 28-ąją dieną pirmą kartą istoriniuose šaltiniuose buvo paminėtas Kelno miestas, iš kurio vėliau ir atsirado Berlynas.

Anksčiau Berlynas tik du kartus šventė savo įkūrimo metines – 700-metį 1937 metais ir 750-metį pasidalytame mieste 1987 metais. Šiems įvykiams buvo skirta sukakties išvakarėse atidaryta paroda „Šventė, pompastika ir propaganda – Berlyno jubiliejai 1937 ir 1987 metais“. Parodą daugiausia sudarė istorinės nuotraukos, primenančios 1937-uosius, kai nacistinė Vokietija šią sukaktį išnaudojo propagandai, bei 1987 metus, kai Berlynas dar buvo padalintas į Rytų ir Vakarų dalis.

Lapkričio 9-ąją sukanka 23 metai nuo tos dienos, kai griuvo Berlyno siena, į dvi dalis Berlyną dalijusi nuo 1961 iki 1989 metų. Pats Berlynas buvo suvienytas 1990-aisiais. Dabar vaikščiojant po miestą įdomu atrasti istorijai prisiminti paliktus Berlyno sienos likučius, prie Branderburgo vartų galima apžiūrėti memorialą tiems, kas šaltojo karo metais bandė įveikti sieną ir dažniausiai žuvo. Netoliese – ir Reichstogas, ant kurio stogo gali užlipti ir Berlyno vaizdais gėrėtis turistai.

Bene labiausiai lankomas muziejus – vadina-masis „Checkpoint Charlie“. Tai buvęs sienos kirtimo tarp Rytų ir Vakarų postas, kažkada dalijęs miestą į dvi dalis ir tapęs šaltojo karo simboliu. Šalia jo esančiame Berlyno sienos muziejuje daugybė rodomų pasakoja apie sienos statybą, apie tragiškus vokiečių bandymus ją įveikti. Nuotraukose ir vaizdo medžiagoje – Berlyno sienos griuvimo akimirkos ir ašaros daugybės vokiečių veiduose.

Pasitinkant 775-ąsias Berlyno įkūrimo metines, miesto menininkams kilo mintis sukurti didžiulį miesto žemėlapi, kurio mastelis būtų 1:775. Tokiu būdu visą Berlyną galima pereiti per 10 minučių, apžiūrint pastatų vietas, žaliuosius plotus, upes, kanalus. Tokį žemėlapi aštuoni dailininkai kūrė kelias savaites. Pagrindinis dėmesys yra skirtas žmonėms, kurie darė įtaką miestui per beveik 800 metų istoriją.

Naudojant dervą, smėlį ir dažus, dailininkų pieštas Berlynas apima 2,500 kvadratinių metrų teritoriją, kitaip tariant, čia nuo Spandau vakariniam iki Kopeniko rytiniame pakraštyje – tik apie 50 metrų. Žemėlapyje skirtingomis spalvomis pažymėti geografiniai, istoriniai, ekonominiai, kultūriniai ir kiti svarbūs miesto akcentai. Jubiliejinio savaitgalio metu žemėlapi apžiūrinėjo daugybė žmonių iš įvairiausių pasaulio šalių. Taip jie per trumpą laiką galėjo susipažinti su įdomia ir labai turtinga Berlyno istorija.

Didžiausiame Vokietijos ir antrajame pagal dydį Europos mieste dabar gyvena apie 3,5 mln. gyventojų, miesto meras – jau trečiai kadencijai pernai išrinktas Klaus Wowereit. Miesto pavadinimas neturi nieko bendro su jo herbe vaizduojamu lokiu



Toks Berlyno žemėlapis sulaukė didelio susidomėjimo.

– manoma, kas Berlyno vardas kilo nuo slaviško žodžio „berl“ – „pelkė“. Kasmet miestą aplanko keli milijonai turistų, paliekantys čia nemažai pinigų.

775-erių metų jubiliejui buvo skirta ir daugiau parodų atvirose miesto erdvėse. Su senąja miesto istorija buvo galima susipažinti parodoje „Viduramžių pėdsakai“ – buvo atkasti ir visuomenei pristatyti senojo viduramžių Berlyno pastatų pamatai, kuriuos buvo galima apžiūrėti ir geriau įsivaizduoti, kaip atrodė šis miestas prieš kelis šimtmečius, kur ėjo miesto gynybinė siena, kur buvo gotikinės bažnyčios ir kiti statiniai.

Jubiliejaus sekmadienį iš pat ryto Marijos bažnyčioje buvo laikomos Mišios, kuriose dalyvavo kviestiniai svečiai. Daugelio Europos miestų vadovai buvo pakviesti vidurdienį į Nikolajaus bažnyčioje vykusias iškilmes. Ši bažnyčia yra seniausia Berlyne, būtent joje saugomas 1244 metų dokumentas, kuriame paminėtas šventasis Nikolajus, pirklų globėjas.

Pagrindiniai renginiai, sutraukę dešimtis tūkstančių miesto gyventojų ir svečių, prasidėjo vakare, kai miestą apgaubė sutemos. Prancūzų teatro „Carabosse“ atlikėjai sukūrė įspūdingą reginį, kuriam buvo panaudota daugybė ugnies. Centrinis, istorinis Berlynas buvo tiesiog apsuptas liepsnos juosta – vienu metu vakare uždegta tūkstančiai keramikinių puodų su vašku, kurie nušvietė erdvę tarp Pilies aikštės ir Nikolajaus kvartalo.

Netoli Nikolajaus bažnyčios esančioje erdvėje



šalia jau minėto žemėlapio buvo uždegta daugybė krosnių, kurių liepsna maloniai šildė žvaboko rudens vėjo košiamus žiūrovus. Per daugybę garsiakalbių įvairiomis kalbomis skambėjo istoriniai tekstai, prancūzų gatvės artistai išdarinėjo su liepsnomis įvairius triukus, tad nuobodžiauti neteko niekam.

Žiūrovus stebino ir įvairios mechaninės figūros, kurios judėjo tam tikru greičiu ant tarp medžių nutiestų lynų. Kai kurios metalo konstrukcijos su degančiais puodais netikėtai imdavo judėti ir primindavo besiskleidžiančios gėlės žiedą. Miesto gyventojai ir svečiai skubėjo fotografuoti dar nematytus vaizdus, Berlyno televizija šią šventę rodė tiesiogiai.

Tarp atlikėjų buvo ir gatvės teatro „Titanick“ atlikėjai, kurie sukūrė stebuklą pilną pasaulį. Miesto aikštėse skambėjo įdomi instrumentinė muzika, o teatro artistai išikūnijo į dailininko Hieronymus Bosch paveikslų ir rašytojo Dante „Dieviškosios komedijos“ veikėjų vaidmenis. Šie įspūdingais kostiumais pasipuošę veikėjai stebino žiūrovus staiga pasirodant įvairiose vietose, jie be žodžių kūrė fantastinį, nepakartojamą pasaulį.

Kupina ugnies ir netikėtumų šventė Berlyne baigėsi tik prieš vidurnaktį, kai pradėjo gesti liepsnos, ir namo ėmė skirstytis žmonės. Įspūdingu reginiu Berlynas įrodė savo kūrybiškumą, įvairovę, o šimtai tūkstančių šventėje apsilankusių žmonių tikrai patyrė ilgam įsimenančių įspūdžių.



Miestas tą vakarą skendėjo šviesose.

A. Vaškevičiaus nuotraukos

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **JAV LB Lemont apylinkės Socialinių reikalų skyrius** trečiadienį, lapkričio 14 d., 1 val. p. p. kviečia visus į PLC skaityklą, kur bus rodomas dokumentinis Lietuvos TV filmas „Simnas“ iš ciklo „Mūsų miesteliai“.

■ **Balzeko lietuvių kultūros muziejuje** (6500 S. Pulaski Rd., Chicago IL 60629) penktadienį, lapkričio 16 d., 7:30 val. v. kompozitoriaus Michael Shimkus koncertas. Koncerto metu Michael Shimkus pristatys savo naujausius kūrinius, jis gros gitara ir skambins fortepijonu. Kompozitoriui bosu pritaras Jason Segal.

■ **Lapkričio 17 d., šeštadienį, Balzeco lietuvių kultūros muziejuje** Vaida Lago-neckytė mokys daryti šiaudinukus Kalėdų eglutei. Registracija tel. 773-582-6500 arba muziejaus internetinėje svetainėje www.balzekasmuseum.org. Bus vaišės. Pradžia 2 val. p. p.



■ **Lapkričio 17 d. Ateitininkų namuose** (1380 Caslewood Dr., Lemont, IL 60439) vyks rekolekcijos tema „Dievas moters kasdienybėje“. Rekolekcijas ves seselė Ignė. Tel. 630-257-9769.

■ **Artėja Palaimintojo Jurgio Matulaičio, MIC, metų pabaiga.** Ateinantys naujieji metai pavadinti Tikėjimo metais. Matulaičio metų renginių komitetas sekmadienį, lapkričio 18 d., po 10:30 val. r. šv. Mišių Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje ruošia Palaimintojo Jurgio Matulaičio metų uždarymo konferenciją-paskaitą su diskusijomis. Kviečiame visus dalyvauti konferencijoje, o po jos pabendrauti prie vaišių stalo.

■ **Lapkričio 18 d., sekmadienį, Čikagos šauliai** ruošia Lietuvos kariuomenės dienos minėjimą, kuris prasidės 10:30 val. r. šv. Mišiomis Jaunimo centro Tėvų jėzuitų koplyčioje. Dalyvaus šauliai ir skautai. Po to Šaulių namų salėje vyks programa, bus rodomi filmai. Bus pietūs, veiks baras.

■ **Seminaras „Studijos Amerikos universitetuose – pasirošimas, priėmimas ir finansinės pagalbos galimybės“.** Seminaras vyks lapkričio 18 d. 7 val. v. PLC didžiosios salės vakarinėje dalyje. Seminaro pranešėjas advokatas Rimas Domanskis ir kiti. Renginys vyks nemokamai. Kviečiame visus tėvėlius, kurių vaikai mokosi 8–12 klase ir ruošiasi tęsti studijas universitetuose. Renginį organizuoja PLC.

■ **Gruodžio 1 d., šeštadienį, Jaunimo centre** vyks pokylis Lietuvių operai paremti. Pradžia 7 val. v. Vietas užsisakyti tel. 630-833-1893. Bilietus galima įsigyti krautuvėlėje „Lietuvėlė“ (2601 75th St., Darien, IL) ir „Lithuanian Plaza Bakery&Deli“ (99-21 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL).

■ **Balzeko lietuvių kultūros muziejaus** (6500 S. Pulaski Rd., Chicago IL 60629) Gintaro salėje gruodžio 1 d., šeštadienį, vyks muziejaus Metų moters Jūratės Kazickas pagerbimas. Pradžia 6 val. v. Vakariene 7 val. v. Vietas užsisakyti galima tel. 773-582-6500.

■ **Gruodžio 9 d., sekmadienį, Jaunimo centro kavinėje** po 10:30 val. r. šv. Mišių Tėvų jėzuitų koplyčioje Jaunimo centro Moterų klubas kviečia paskanauti mielinį blyną su obuoliene. Vėliau vyks Lietuvių rašytojų draugijos ruošiamas poetui Maironiui skirtas minėjimas. Popietėje dalyvaus poetė Eglė Juodvalkė.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **LR ambasadorius Jungtinėse Amerikos Valstijose Žygimantas Pavilionis** ir Kauno Vytauto Didžiojo universiteto rektorius Zigmantas Lydeka lapkričio 16 d., penktadienį, 5:30 val. p. p. maloniai kviečia į priėmimą LR ambasadoje JAV (2622 16th St. NW, Washington, DC 20009) Z. Lydeka pristatys VDU vykdomą projektą „Pasaulio lietuvių universitetas“. Apie dalyvavimą pranešti el. paštu: viktoria.butkiene@urm.lt arba tel. 202-234-5860 trump. 111.

■ **Lapkričio 22 d., ketvirtadienį, St. Petersburg lietuvių klube** (4880 46th Ave., North, St. Petersburg, FL 33714) bus švenčiama Padėkos diena. Registruotis pas Laimutę Alvarado tel. 727-360-1064 iki lapkričio 18 d.

■ **Kviečiame New York lietuvius dalyvauti** naujame pasaulio lietuvių renginyje-bėgime „Už blavią Lietuvą“. Renkamės 2012 m. gruodžio 1d. (šeštadienį) 11 val. r. Brooklyn, prie Coney Island karuselių. Registracija pas renginio vadovę Genovaitę Meškėlienę el. paštu: genesartai@yahoo.com arba tel. 917-399-1730.

Padėkime nelaimės ištiktiems

New York Lietuvos skautai, Neringos ir Tauro tuntai, renka aukas skautams ir jų šeimoms, nukentėjusioms nuo viesulo „Sandy“. Kreipiamės į skautus, draugus ir visus JAV LB narius auka paremti nukentėjusius tautiečius.

Aukos nurašomos nuo mokesčių. Surinktos lėšos bus skiriamos nukentėjusiems asmenims ir šeimoms, gyvenančioms šiaurės rytų rajone.

Nepanaudotos aukos bus perduotas organizacijoms, remiančioms nukentėjusius nuo viesulo „Sandy“.

Čekius prašome rašyti **Lithuanian Scouts Association** vardu, „memo“- „viesulas Sandy“ ir siųsti adresu: Lithuanian Scouts Association NY, 86-01 114th St., Richmond Hill, NY 11418.



Korp!Giedra sekmadienį, lapkričio 11 d. paminėjo savo 85-metį. Susirinkusiems svečiams paskaitas skaitė pranešėjos Aušrelė Liulevičienė, dr. Ona Daugirdienė ir Giedrė Gillespie. Nuotraukoje: meninės programos atlikėjai Tadas ir Rima Biručiai.

Indrės Tijūnėlienės nuotr.



Lapkričio 4 d. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre buvo parodytas Jaunimo teatro spektaklis „Jis ir ji“, pagal rašytojo Jono Biliūno ir jo žmonos Julijos Janulaitytės-Biliūnienės laiškus bei prisiminimus. Pilnutėlė salė žiūrovų negailėjo plojimų aktorei ir šio spektaklio režisieri Birutei Mar, aktoriumi Aleksui Kazanavičiui ir smuikininkui Sigitui Rubiui (pirmas iš kairės).

Indrės Tijūnėlienės nuotr.



Čikagoje lankosi Lietuvos ir Latvijos jėzuitų provincijolas Gintaras Vitkus, SJ. Lapkričio 4 d. jis atnašavo šv. Mišias Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje. Provincijolas susitiko su Jaunimo centro tarybos ir valdybos nariais, su Čikagos lituanistinės mokyklos tėvų komiteto ir tarybos atstovais bei mokyklos vadovybe. Lapkričio 11 d. dalyvavo Jaunimo centro 55-mečio paminėjimo iškilmėse.

Nuotraukoje kun. G. Vitkus po Mišių misijoje.

Dainos Čyvienės nuotr.

„Draugas“ skelbia vyriausiojo redaktoriaus paiešką

Darbo pradžia – 2013 m. balandžio 1 d. Alga – pagal sutarimą.

Reikalavimai kandidatui: aukštasis išsilavinimas (pageidautina filologinis arba žurnalistinis), katalikiškos pasaulėžiūros pažinimas ir pojūtis, puikios lietuvių kalbos žinios yra būtinos, geros anglų kalbos žinios (rašymo ir skaitymo), mokėjimas vadovauti darbo grupei, geri organizaciniai ir bendravimo sugebėjimai, puikus darbo su kompiuteriu įgūdžiai, kūrybiškumas, raštingumas bei redagavimo patirtis.

Kandidatas turi turėti teisę dirbti JAV.

Pageidautinos kandidato savybės: savarankiškumas, sąžiningumas, greitas naujos informacijos įsisavinimas, atsakomybė, gebėjimas planuoti ir laikytis plano.

Kandidatas turi būti gerai susipažinęs su lietuvių organizacijomis, jų veikla JAV bei palaikyti ryšius su žurnalistikos pasauliu Lietuvoje.

Savo CV siųsti „Draugo“ tarybos pirmininkui Vytui Stanevičiui el. paštu svyto@comcast.net

DĖMESIO DĖMESIO

Puiki proga studentui užsidirbti. „Draugo“ raštinėje reikia pagalbos. Darbo valandos ir mokesčiai pagal susitarimą.

Ieškome asmens, galinčio rasti norinčių reklamotis „Drauge“. Asmeniui 3–4 mėnesius bus mokama alga. Po to – komisiniai pagal susitarimą.

„Draugas“ skelbia prenumeratų vaju.

Naujiems prenumeratoriams – 20 proc. nuolaida.